

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLICATION ASSOCIATION, LIMITED, A BODY BEING ORGANIZED AND INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавництво Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація, друкарня містяться в Українському Робітничому Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Редакція за оголошення не відповідає.

ЩО ТО ЗА "ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ".

В "Укр. Голосі" з 25. вересня в рубриці "Переписка редакції і адміністрації" наводимо ми "класичну" відповідь редактора на два звичайні запитання якогось робітника з Нордге, Алта. Запитання до "Укр. Голосу" поставив якийсь Безіменний, Нордге Алта, такі:

- 1) Чому "Український Голос" не интересується рухом робітничим?
2) Чому п. М. М. Бзова просить кари Ляхам, як ми разом діємо під землею і йому так само кости ломить, як і мені, і він мені помагає в біді, а я йому? Що він мені винен, а рідше п. Бзовий, як її чоловік, або брат робить з Поляком в одного пана?

Ці прості запитання робітника (майнера, як видно), забули такого класна в петлюриську голову редактора "Укр. Голосу", що він відповів на них двома статтями.

В першій статті на перше запитання він відповів, що робітничий рух не є чимсь таким "щоб ним треба було интересуєтися інакше, чим рухом всіх інших людей", що "коли робітники є люде, то "Український Голос" интересується робітничим рухом", що "Укр. Голос" "не бачить причини, чому мав би прим. підносити робітників, а понижати фермерів" (хоч в запитанні зовсім не говорився, щоб "Укр. Голос" понижав фермерів), що "Укр. Голос" "не вважає дилити сей (український) нарід, на вороги табори задля їх запить і цукувати одних проти других", що, нарешті, деякі агітатори мають лекший хліб, жиличи з того, що робітники діляться з ними своїми зарплатами, а "Укр. Голос" такого робітничого руху не признає, бо він є за "правдивим робітничим рухом", "заби робітників жили, як люде, без кривди та злоби". Ну, а що такий рух, "без кривди і злоби" можливий тільки в мотилі — то, розуміється, таким "Укр. Голос" "интересується і интересується".

Зате "Укр. Голос" дуже "интересується" другим запитанням, а саме: чому український робітник повинен уважати ворогом того польського робітника, який разом з ним лізе до майни, там йому так само кости ломить, там вони один другому допомагають в біді — отже чому?

На це запитання "Укр. Голос" відповів так, що ми уважамо за найкраще подати відповідь в цілости без ніяких скорочень. Подати в цілости тому, щоб кожний читач і перечекав, і як то кажуть, своїм здоровим людським розумом розібрав. Препреджаємо читачови цю відповідь, пам'ятайте Петлюру, якого "Укр. Голос" зробив народним героєм; пам'ятайте Тарнов, Варшаву, кури ладни сам редактор "Укр. Голосу" до союзників Петлюри — польської шляхти; пам'ятайте Хилів на мазурщині, де петлюриські створили бунд свій передок під польською шляхтою, а "Укр. Голос" і ті, що коло нього стоять, збирали гроші в Канаді і посилали до Хилінова; пам'ятайте, як ті, що їх "Укр. Голос" величає "народними героями", йшли разом з Пилсудським, як його союзники, в 1919 році на Київ, як вони руйнували Київ разом з Юзефом Пилсудським; ще пам'ятайте, як в 1925 році українські патріоти, "Укр. Голосу" номінували у Вінніпегу в місцьких виборах позарядшляхти Седзіва, як вони за ним всі ревію працювали, вмещуючи свої відозви у польсько-шляхетських газетах "Час" і "Газета Католицька".

Але краще перше перечитайте відповідь Безіменному редактору "Укр. Голосу", а потім ми ще вернемося до цієї теми. Отже ніче ми подаємо в цілости ще раз друге запитання Безіменного і повну відповідь "Укр. Голосу":

Запитання:
— 2) Чому п. М. М. Бзова просить кари Ляхам, як ми разом діємо під землею і йому так само кости ломить, як і мені, і він мені помагає в біді, а я йому? Що він мені винен, а рідше п. Бзовий, як її чоловік, або брат робить з Поляком в одного пана?

Відповідь "Укр. Голосу":
— В такий спосіб можете поставити питання відносно всякої людини, яку звичайно прихильнось Вам уважати за ворога. За ворога Ви, як людина вважаєте тільки того, хто ває дав Вам по лінні і розумується, аби Вам ще раз дати. За ворога Ви вважаєте тільки того, хто Вам особисто кривду зробив. Ви знаєте тільки свої особисті вороги, а вороги своєї громади, або свого народу не признаєте. Як хтось убив Вашого батька, або брата, а Вас ще не змінив, то Ви рхаете його ває за свого приятеля. Та з Вами розумованим можна ще й далше зайти. Що з того, що хтось Вас зольєсь там набив тай гротить не бити, коли Ви разом з ним дієте під землею і Вам обом разом може кости поломити? Любіть з ним, діяйтесь з ним. Однакже люде звичайно так на справу не дивляться. Люде з розвиненим почуваннями рхают так: Скриндів хтось мого батька, або брата, то мене скриндів; скриндів хтось мого товариша, то мене скриндів; скриндів хтось мого громаду, або мій нарід, то мене скриндів і я за приятеля не можу його уважати. Ви мабуть любуетесь з комунистичних балаках і як рхаете Ляхів за своїх рідних тому лише, що Ляхам разом з Вами кости під землею ломить, то рівночасно рхаете за своїх ворогів усіх капіталістів, котрі разом з Вами під землею не діють. За що ж ви їх не любите? Супроти Вас може часом проинитися якийсь один капіталіст, або другий, але за що Ви маєте їх всіх ненавидіти? Так вони Вам нічого злого особисто не зробили! Не одинок Вам разом костей під землею, то прешнь одним воздухом дихаете, одинок воду вете, терпите те саме гарячо в літі і той самий мороз в зноі, одинок і той самий дощ ває пере, а чого доброго, то дуже легко може таке здутини, що той самий камінь, що може Вам в майні кости поломити, може поломити й кости того капіталіста, котрий Вас використовує. Лях може разом з Вами робити в одного пана і Ви можете не відчувати до него ненависті, але якби хотілись про ненависть до Ляхів, то не розуміється під тим ненависті спеціально до якогось одного Ляха, тільки до цілого поль-

ського народу. А є за що Українцями ненавидіти польської нарід? Є. Польський нарід загалом відносно до українського народу ворожо і докдає се тим, що в 1918 р. польські війська з ентузіазмом пішли проти України, які хотіли збудувати свою власну державу на своїй власній землі, огнем та мечем загарбали українську землю, убивли тисячі невинних Українців, а жорстокий спосіб змушдали над другими тисячами і по нинішній день над Українцями не тільки якісь польські пани, або урядники, але увесь польський нарід — і пани і дялане і робітники. Вони хочуть винищити не тільки якогось одного Українця, що чимсь супроти них провинився, а старуються винищити всіх. Чому ж ми маємо між ними робити різницю? Вони всі хотіли нам кости поломити, як би мали нагоду. А як вони не знають між нами різницю, так і ми не потребуємо шукати за різницями між ними. Як довго польський нарід же ворожо з українським, так довго кожний Поляк є ворогом до кожного Українця і хрунь є той Українець, що на власну руку старается помиритися з Ляхами. (Український Голос 25. вересня, 1929.)

Дешо забагато місяці влідили ми, навівши цілу відповідь "Укр. Голосу", але вривати з неї частини, то ще хтось ми подумати, що ми винисе повніраби такі місяці, які нам подобались; що ми ними хотіли-б тільки вкести "Укр. Голос". Зрештою, годі навіть вибрати якийсь окреме місце в цій відповіді, остільки вона гідна свого автора.

Отже додиємося ми з відповіді "Укр. Голосу", що "польський нарід загалом відносно до українського народу ворожо і докдає се тим, що в 1918 р. польські війська з ентузіазмом пішли проти українців".

Правду лише "Укр. Голос", але тільки з одного боку. А хіба ж Петлюра, Андруша Ливіцький, ціла петлюриська зграя, не з "ентузіазмом" пішли на бік польської шляхти проти українського народу, хіба ж не взяли вони до свого уряду на міністрів польських поміщиків, хіба редактор "Укр. Голосу" не сидів тоді в петлюриському представництві у Вашингтоні, отже не репрезентував він тоді петлюрисько-шляхетський уряд?

Значить ти, робітнику-майнере, повинен ненавидіти польського робітника-майнера, якому разом з тобою під землею кости ломить, — пан Петлюра, пан Ливіцький, пан Токаржевський, пан Стешишин, пан Свистун, можуть приятелювати, цідуватися з Пилсудським, Юзефським, Сендізком, і вони не є хрунями.

Далі "Укр. Голос" каже, що Поляки "огнем та мечем загарбали українську землю, убивли тисячі невинних Українців, а жорстокий спосіб змушдали над другими тисячами і, по нинішній день змушдають над братами нашими".

А хіба-ж то не Андруша Ливіцький підписав з польською шляхтою договір, яким віддав Польщі Галичину ще кілька років перед тим, як її віддала рада амбасадорів в Парижі? І хіба-ж тоді "Укр. Голос" не похваляв Петлюру і Андрушу, хіба-ж тоді редактор "Укр. Голосу" не сидів в петлюриському представництві у Вашингтоні? А хіба-ж то не петлюриські чорношляхетські катували в 1919 році в Галичині українських повстанців, насидували дивчат-недоляток, палили українські села, щоб завоювати Галичину польській шляхті? Чи хоч слово написав тоді "Укр. Голос" проти тих польських наймитів? Хіба-ж ніч у варшавському сеймі та сенаті не засідають українські відьмаршалки, хіба-ж вони там разом зі шляхтою не співають "Еле Польська не згішла"? Хіба-ж не бреше "Укр. Голос", коли каже, що поляки "змушдають над нашими братами", що вони "старуються винищити всіх" українців? Змушдаються, але не всі поляки і не над всіма українцями. Змушдається польський пан над українським робітником і селянином. І цілується польський пан з українським шайом. Коли польські пани воеводи катують в тюрмах українських селян і робітників, тоді українські пани патріоти ідууть до львівського воеводи на рапти, балюються й проти шампанське.

Коли ж поляки так нищать всіх українців, то чому ж вони не нищать редактора "Укр. Голосу" тоді, коли він в Тарнові відлидував Петлюру, коли він відлидував Варшаву? Чому вони не нищать відьмаршалки Галицьких? Чому "Укр. Голос" ні словом не навише, не називе хрунями отих петлюриських на Волині і в Галичині, які тепер запрошують до своїх православних церков польського президента Мосціцького, і ревуєт йому "многога літа" так само, як колись ревли "бже царя хруні" царю бабюшій?

Закінчує слово знаменну відповідь "Укр. Голосу" так: "Як довго польський нарід же ворожо з українським, так довго кожний Поляк є ворогом до кожного Українця і хрунь є той Українець, що на власну руку старается помиритися з Ляхами".

Ось де собака закопана. Гей, ти, робітнику Безіменний, ти як там досміє десь в Нордге в майні під землею "на власну руку помиритися з Ляхами"? Ти чому не запитав редактора "Укр. Голосу"? Невільно тобі товаришити з польським робітником, та шей під землею, та шей "на власну руку". Бачиш, хрунем за це назвав тебе, "УГ". А от, коли ти прийдеш до Вінніпегу, прилучишся до СМС-у, тоді тобі вільно буде пошувати в руку Сендізку, чи першого ліпшого польського пана. Бо це, по перше, не робітник, але пан, а по друге — ти вже не робітник не на власну руку, але за дозволом пани з "Укр. Голосу".

РОБІТНИКИ "КРАСНОГО ПУТІЛОВОЦА" — РОБІТНИКАМ ЗАВОДУ КРУПА.

На "Красном Путіловці" в Ленінграді відбувся об'єднаний пленум виробничої комісії спільно з профсоюзом і партійним. Обговорювали доповідь директора заводу про перший рік заводської п'ятилітки. Збори ухвалили таку відозву до робітників німецького заводу Крупа:

Щоб ви цілком усвідомили всю величину нашої будівної роботи, ми ухвалюємо видати спеціальну книгу, що о світлює велетенські успіхи пролетарів "Красного Путіловца". На свої трудові гроші ми видрукуємо її німецькою мовою. Цю книгу буде надісано силам всіх робітників заводу. В цій говоритиме вся маса червоних путіловців. Ми її затвердимо на широкій робітничій зборі. Увесь завод буде її колективний автор. Ми вимагаємо від робітників заводу Крупа, з якими ми маємо постійний зв'язок, щоб вони вивчили добре цей документ. Ми вимагаємо поширити його серед робітників амуніційних заводів Англії, Франції, Польщі, Чехо-Словаччини та інших країн.

КОНКУРС НА ПАМ'ЯТНИК М. КОШОБІНСЬКОМУ.

Центральна комісія для увічнення пам'яті М. Кошобінського оголосила конкурс на проект будинку — пам'ятника письменникові в Вінниці. Конкурс оголошено в межах СРСР. Премія на цьому конкурсі — перша 1,000 карбованців, друга 500 карб., третя — 300 карб. За розроблення проекту автор дістає 1,000 карбованців.

КРИЗЬ ЧЕРВОНІ ОКУЛЯРИ.

А ми так таки й не закінчили в попередніх статтях про оту пропаганду в "The Saturday Evening Post".

Говориться там, що бувши американський президент-пропагандист Вилсон, побив президента-дипломата Вилсона. Говориться там, що більшовицький підходи спосіб американської пропаганди й підняли нею шай світ проти капіталу. Поневолені народи, побіривши словам Вилсона і не дставши обичної волі — поставили якраз-таки Вилсона-вої пропаганди.

Тою ж "пропаганди" і як її спити? А чому-б не гарматами та машиновими крисами?

Так де-ж там! Вона ширяє як інфлюенца, не визнаючи ніяких кордонів. "Ової мрії вона обернула в овочі червоні моря" — каже "The Saturday Evening Post".

Як? А так, що всі оті малі поневолені нації повірили у Вилсонову брехню і почали домагається волі, їх за це почали розстрілювати, а в Америці люди почали обурюватися.

Король Бельгії, французькі тигри, Жофре і Фош мусили пригздити особисто до Америки гасити ненависть пропаганди, що розпочалася проти Франції і Бельгії.

Тироль почав кричати проти прилучення його до Італії, Німеччина протестувала проти насильств над жінок жовірамі французьких колоніальних військ, якими Пуанкаре окупував німецьку країну. Сирія, африканські азійські колонії, що їх захопили в боротьбі за обичні свободи, незалежності.

От дивні народи! Вони теки справді повірили злудим Вилсоновим клічам, що їх оті азійські пропагандисти зробили лише засобом пропаганди, а щоб по війні дати тим народам дулю, а не волю.

(Ми вже й не гадуємо про те, що Лойд Джордж, один з тих, що заставили Вилсона злизати свої 14 тонок, сказав: "До війни ми мали лише Балкани, а по війні ми цілу Європу зробили Балканами".)

"Людський розум жаждібно спокушає отрую, якою його годували ті люди, які купують і продають публічну опію".

"The Saturday Evening Post" запитує:

"Чи є яка медицина проти цієї отруї? Чи можемо ми знайти протитруйну рецепту проти цієї пропаганди?"

Ой, не находить відповіді. І не бачить він відповіді, але не хоче сказати, що азійські Літа Наций найшли медицину проти тих людей, що зажадали виконання обичног. Армії, флоту, літаки, трилітні танкени — все це було нісцане в Сирію, Мароко, Алжир, Індю, Єгипет, Угорщину, на Шведск, в Литву, в Галичину, в Руську округу, Нікартву, Китай.

А в Радянський Союз? До Архангельську, Владівостоку, на Крим, на Кавказ, на Одесу, на Київ, на цілу Україну — шислано було сотні тисяч військ, зброю, офіцерню. Все, що тільки мали альянти, що ім залишилось після війни — вони дали Пилсудському, Врангелю, Колчакову, Денікіну, Балаховичеві.

Сотнями тисяч трупів відкрили вони землі цих країн, щоб переконати народи, що Вилсонова пропаганда про неалянти — блэф, засіб, який треба було одурити людей виграшя війни проти Німеччини.

От яка була медицина проти отруєння публічної опіні. Але ми вертаємо до нашого "Пропагандиста" із "The Saturday Evening Post". Він розмовляє з британським пропагандистом — британець його поважає:

Майте, читачу, ще хвилину терпеливості, а я вам поясню — чому.

Американський буржуазний "Пропагандист" з "The Saturday Evening Post" признається на шпальтах того журналу, що:

"Фахові магіки (читай-брехунів) гірше бояться аудиторії шкільних хлопців, як аудиторії вчених. Пропагандист гірше боється звичайного хлопського розуму, як великих мудрошів професорів".

Редактор "Укр. Голосу" обібраєв одночасно і великим магіком і ще більшим пропагандистом. Подем своєї діяльності, він облюбував "Переписку редакції і адміністрації", в якій він впливає свої мудрощі. І от, коли робітник повіть в пустині. Вона з нами в середині океану. Вона подорожує з нами до бігуна".

І це ще не все. Сахайте далі, що каже американський пропагандист на шпальтах "респектабельного" буржуазного журналу:

"Пропаганда гратиме всезростаючу роллю в людських відносинах. Світ є безсилний проти пропаганди, яка ховається під такими гнучкими сукнами, як респектабельність, доброту, гуманність і патріотизм".

Ні закони, ні законодавці не в силі охоронити нас від отруєння пропаганди. Хоч наука загартує наші розум, але вона сама є жертвою пропаганди. Звердять той же американський буржуазний пропагандист. Пропаганда — страшилка за мадрію, небезпечніша за чуму.

Таке признає робить американський буржуазний пропагандист. Преса, радіо, бездротний телеграф — все це засоби пропаганди в руках буржуазії. Спеціально навіть історики фальшують історію з метою пропаганди; педагоги вкладають спеціальні шкільні підручники не з метою науки, але з метою пропаганди; попи до пропагандової роботи вигнають бога і чорта, небо і пекло.

От тільки на шпальтах "Укр. Голосу" знаходиться бляз, яку, склавши по ентузіазму руки — кажуть: більшовики в "Укр. Роб. Вістях" ширять пропаганду.

Спитайте тих блязів, нехай вони покажуть вам хоч одне речення в "Укр. Голосі", починаючи з першої сторінки і кінчаючи остаточно, що воно не було-б написано з пропагандовою метою?

Спитайте редактора "Укр. Голосу", чому його газета називається "Український Голос", а не "Ескімоський Дурень", або "Ерихонська Труба"? Спитайте!

Колі ви поставите йому таке запитання, то він або вди в рот набере, мовляв, дурне запитання, або відить вам відповідь довжелезну статтю, як ото він відить Безіменному з Нордге, Алта, у своєму останньому числі.

Бачите, Безіменний запитав редактора "Укр. Голосу" тільки два короткі запитання: 1. Чому "Український Голос" не интересується рухом робітничим? 2. Чому п. М. М. Бзова просить кари Ляхам, як ми разом діємо від землею і йому так само кости ломить, як і мені, і він мені помагає в біді, а я йому?

Оними двома запитаннями Безіменний так заколотан Голоду редакторів "Укр. Голосу", що він йому у відповідь відиди цілу довжелезну статтю і ніяк випутатися не міг. Розвів півтори милі протибільшовицької, протиробітничої пропаганди, вилав всіх "ляхів" на світ, пролив греко-православну слюзу над бідними капіталістами, назвав хрунем кожного того українця "що на власну руку старается помиритися з ляхами" — а на питання такі не відповів.

Західно-Европейське бюро Комінтерну і Профінтерну вступило спільну відозву з залуком до всіх робітників європейського уряду Мані і подати негайну і всебічну підтримку лупенським робітникам в їхній героїській боротьбі.

Семиградські газети повідомляють, що вислухавши доповідь комісії, яка вииздила на місце кривавих подій у Лупенях, румунський уряд постановив реорганізувати вугільну промисловість Жилави в ролі війни і милітаризації. Префектові запропоновано податися у відставку. В день охорону убитих в Лупенях, у Букарешті відбувався трьох-годинний страйк протесту на великому металевому заводі Леметр. Комуніста Павкера, що виступав на зборах страйкерів, заарештували і звільнили тільки на другий день.

Західно-Европейське бюро Комінтерну і Профінтерну вступило спільну відозву з залуком до всіх робітників європейського уряду Мані і подати негайну і всебічну підтримку лупенським робітникам в їхній героїській боротьбі.

Семиградські газети повідомляють, що вислухавши доповідь комісії, яка вииздила на місце кривавих подій у Лупенях, румунський уряд постановив реорганізувати вугільну промисловість Жилави в ролі війни і милітаризації. Префектові запропоновано податися у відставку. В день охорону убитих в Лупенях, у Букарешті відбувався трьох-годинний страйк протесту на великому металевому заводі Леметр. Комуніста Павкера, що виступав на зборах страйкерів, заарештували і звільнили тільки на другий день.

Семиградські газети повідомляють, що вислухавши доповідь комісії, яка вииздила на місце кривавих подій у Лупенях, румунський уряд постановив реорганізувати вугільну промисловість Жилави в ролі війни і милітаризації. Префектові запропоновано податися у відставку. В день охорону убитих в Лупенях, у Букарешті відбувався трьох-годинний страйк протесту на великому металевому заводі Леметр. Комуніста Павкера, що виступав на зборах страйкерів, заарештували і звільнили тільки на другий день.